

Complexnummer: 518590

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 21
F 033 421 77 99
E info@cultureelerfgoed.nl

Complexnaam

Oude Parochiekerk Merkelbeek

Aantal complexonderdelen

4

Monumentnummers van complexonderdelen

42088, 518591, 518592, 518593

Woonplaats

Brunssum

Gemeente

Brunssum

Provincie

Limburg

Hoofdadres van hoofdobject

Groeneweg 6, 6441 LL Brunssum

Complexomschrijving

Het complex Oude Parochiekerk Merkelbeek omvat de onder nummer 42088 rijksbeschermd kerk (XI-XVIII), het grafmonument De Negri (1857), de Lourdesgrot (XIXB) en de muur rond het kerkhof (XIXB) waarop zowel het grafmonument en de Lourdesgrot zijn gebouwd. Parochiekerk, kerkhof en kerkhofommuring zijn gesitueerd op de splitsing van Groeneweg en Merkelbeekerstraat.

De oude parochiekerk is geïntegreerd in het complex van het voormalige laat-negentiende eeuwse Benedictijnenklooster, dat van bescherming is UITGESLOTEN.

Waardering

Het complex Oude Parochiekerk Merkelbeek is van cultuurhistorische waarde als bijzondere uitdrukking van een culturele, historische en geestelijke ontwikkeling. De architectuurhistorische waarden worden bepaald door het belang van de kerk voor de regionale architectuurgeschiedenis, de esthetische kwaliteiten van het geheel en het materiaalgebruik en de ornamentiek van de complexonderdelen.

Het complex is vanwege de situering verbonden met de ontwikkeling van het dorp Merkelbeek en van belang voor het aanzien van het dorp.

Het complex verkeert in een redelijke staat van architectonische gaafheid en is van belang voor de visuele gaafheid van de dorpse omgeving.

Monumentnummer*: 42088

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 10 mei 1966
Kadaster deel/nr: 82795/47

Complexnummer

518590

Complexnaam

Oude Parochiekerk Merkelbeek

*Woonplaats**

Brunssum

*Gemeente**

Brunssum

*Provincie**

Limburg

*Straat**

Groeneweg

*Nr**

6

*Toev.**

*Postcode**

6441 LL

*Woonplaats**

Brunssum

Situering

Locatie

Brunssum

*Kadastrale gemeente**

Brunssum

*Sectie**

I

*Kad. object**

Appartement

Grondperceel

97

*Rijksmonumentomschrijving***

Oude Parochiekerk: eenbeukig schip XI, vijfzijdig gesloten koor (tussen 1669 en 1722) en Westtoren 1746.

Klokkenstoel met gelui bestaande uit twee klokken van J.P. Perrin en Regnaud, 1818, diam. resp. 86 cm en 95 cm.

Hoofdcategorie

Religieuze gebouwen

Subcategorie

Kerk en kerkonderdeel

Functie

Monumentnummer*: 518591

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 11 september 2000
Kadaster deel/nr: 82655/126

Monumentnaam**

Kerkhofmuur Oude Parochiekerk

Complexnummer

518590

Complexnaam

Oude Parochiekerk Merkelbeek

Woonplaats*

Brunssum

Gemeente*

Brunssum

Provincie*

Limburg

Straat*

Groeneweg

Nr*

6

Toev.*

Postcode*

6441 LL

Woonplaats*

Brunssum

Situering

Bij

Locatie

Kadastrale gemeente*

Brunssum

Sectie*

I

Kad. object*

Appartement

Grondperceel

97

Rijksmonumentomschrijving**

Inleiding

Bakstenen MUUR met smeedijzeren HEKWERKEN en H.HARTGROT, XIXB, rond het voormalige kerkhof bij de van rijkswege beschermde oude parochiekerk (XI-XVIII). Het geheel is gesitueerd op de splitsing van Groeneweg en Merkelbeekerstraat.

Omschrijving

Bakstenen kerkhofmuur met kunststenen bovenafdekking, gekenmerkt door op regelmatige afstanden terugkerende lisenen, onderling verbonden door drie spitsboogfriezen. Kolom met stucafdekking op de splitsing van Groeneweg en Merkelbeekerstraat. De muur fungeert tevens als keermuur voor het hooggelegen achterliggende kerkhof. Zowel aan de zijde van de Groeneweg als de Merkelbeekerstraat wordt de muur onderbroken door dubbele smeedijzeren hekwerken tussen hekpijlers.

Aan de zijde van de Merkelbeekerstraat hebben de hekpijlers rode verblendstenen profiellijsten, met gepleisterde bekroning en basementen. Tussen de hekpijlers een opgaande trap met gepleisterde treden, aan beide zijden van de trap een karakteristieke boombeplanting. De muren aan weerszijden van de trap zijn eveneens voorzien van een smeedijzeren balustrade.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Aan de zijde van de Groeneweg zijn de hekpijlers uitgevoerd in één baksteensoort en afgedekt met stuc. Aan weerszijden van de tussenliggende traptreden een bakstenen muur met smeedijzeren balustrade. Tegen de muur, onmiddellijk naast de hekpijlers aan de Groeneweg, bevindt zich een rustieke H.Hartgrot gesticht door M.J. Palmen, burgemeester te Merkelbeek tussen 1884 en 1891.

Waardering

De kerkhofmuur met hekwerken en H.Hartgrot zijn van cultuurhistorische waarde als uitdrukking van een culturele en geestelijke ontwikkelingen alsmede als aanduiding van de historische begrenzing van het kerkterrein; daarnaast is stilistisch belang gelegen in de toepassing van het spitsboogmotief en bezit de muur c.a. ouderdomswaarde. De architectuurhistorische waarden worden hoofdzakelijk bepaald door de esthetische kwaliteiten van het geheel. De kerkhofmuur is gebouwd rondom het oude parochiekerkje van Merkelbeek en vanwege deze situering verbonden met de ontwikkeling en van belang voor het aanzien van dit dorp. Het bouwwerk beschikt over een redelijke architectonische gaafheid en is van belang voor de visuele gaafheid van de dorpse omgeving. Bovendien beschikken dergelijke kerkhofmuren in regionaal perspectief over een redelijke typologische zeldzaamheid.

De kerkhofmuur met hekwerken en H.Hartgrot zijn vanwege de combinatie van de hiervoor aangehaalde overwegingen van algemeen belang.

Hoofdcategorie

Uitvaartcentra en begraafplaatsen

Subcategorie

Begraafplaats en -onderdelen

Functie

Kerkhof

Monumentnummer*: 518592

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 11 september 2000
Kadaster deel/nr: 82655/29

Monumentnaam**

Grafmonument De Negri

Complexnummer

518590

Complexnaam

Oude Parochiekerk Merkelbeek

Woonplaats*

Brunssum

Gemeente*

Brunssum

Provincie*

Limburg

Straat*

Groeneweg

Nr*

6

Toev.*

Postcode*

6441 LL

Woonplaats*

Brunssum

Situering

Bij

Locatie

Kadastrale gemeente*

Brunssum

Sectie*

I

Kad. object*

Appartement

Grondperceel

97

Rijksmonumentomschrijving**

Inleiding

Neo-gotisch GRAFMONUMENT De Negri, 1857, gesitueerd op het voormalige kerkhof bij de van rijkswege beschermde oude parochiekerk (XI-XVIII) van Merkelbeek. Dit ommuurde kerkhof is gesitueerd op de splitsing van Groeneweg en Merkelbeekerstraat.

Omschrijving

Hardstenen grafmonument op sokkel, omgeven door een smeedijzeren hekwerk. Bekroond door een kruis, omgeven door een bladerenkrans. Op het hardstenen monument, in een spitsboogvormige omlijsting, in reliëf het familiewapen De Negri met loofbladeren, waaronder de inscriptie: "a la memoire de Dame P C G Gilliodts epouse de Mr le Baron I A de Negri decedée a sa terre de Merkelbeek le 28 9bre 1857 a l'age de 58 ans et de son epoux Monsieur le Baron I A de Negri décédé à Merkelbeek le 9 Mars 1870 à l'age de 74 ans et 3 mois R.I.P."

Waardering

Het grafmonument De Negri is van cultuurhistorische waarde als bijzondere uitdrukking van een plaatselijke sociaal-maatschappelijke en geestelijke ontwikkeling. De architectuurhistorische waarden van het grafmonument worden bepaald door de stijl, de esthetiek, het materiaalgebruik en de ornamentiek. Het grafmonument is vanwege de

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

situering van belang voor het aanzien van het dorp en verkeert in gave staat. Het object levert een bijdrage aan de geschiedenis van de grafcultuur, is kenmerkend voor een stijlperiode uit de negentiende eeuw en vertegenwoordigt als zodanig algemeen belang.

Hoofdcategorie

Uitvaartcentra en begraafplaatsen

Subcategorie

Begraafplaats en -onderdelen

Functie

Grafmonument

Monumentnummer*: 518593

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 11 september 2000
Kadaster deel/nr: 82655/14

Monumentnaam**

Lourdesgrot

Complexnummer

518590

Complexnaam

Oude Parochiekerk Merkelbeek

Woonplaats*

Brunssum

Gemeente*

Brunssum

Provincie*

Limburg

Straat*

Groeneweg

Nr*

6

Toev.*

Postcode*

6441 LL

Woonplaats*

Brunssum

Situering

Bij

Locatie

Kadastrale gemeente*

Brunssum

Sectie*

I

Kad. object*

Appartement

Grondperceel

97

Rijksmonumentomschrijving**

Inleiding

LOURDESGROT, XIXB, gesitueerd op het voormalige kerkhof bij de van rijkswege beschermde oude parochiekerk (XI-XVIII) van Merkelbeek. Dit ommuurde kerkhof is gesitueerd op de splitsing van Groeneweg en Merkelbeekerstraat.

Omschrijving

Koepelvormige grot in gepleisterd metselwerk met altaar, waarboven in een aparte nis een Mariabeeld is geplaatst. In de toegangsopening een tweedelig smeedijzeren hekwerk.

Waardering

De Lourdesgrot is van cultuurhistorische waarde als bijzondere uitdrukking van een culturele en geestelijke ontwikkeling. De grot is vanwege de situering van belang voor het aanzien van het dorp en verkeert in een redelijk gave staat. Bovendien beschikken dergelijke grotten in nationaal perspectief over een redelijke functionele zeldzaamheid. De Lourdesgrot geldt als karakteristiek voorbeeld van de traditionele Mariadevotie en bezit in combinatie met de hierboven aangehaalde overwegingen nationaal belang.

Hoofdcategorie

Subcategorie

Functie

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Religieuze gebouwen

Klooster, kloosteronderd

Lourdesgrot